

Presennol

Y Cyngorydd HJ David – Cadeirydd

CE Smith
NA Burnett

HM Williams

D Patel

RE Young

Ymddiheuriadau am Absenoldeb

Swyddogion:

Claire Marchant	Cyfarwyddwr Corfforaethol - Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles
Janine Nightingale	Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau
Gill Lewis	Pennaeth Cyllid a Swyddog 151 Dros Dro
Kelly Watson	Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio
Mark Shephard	Prif Weithredwr
Lindsay Harvey	Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd
Michael Pitman	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd – Pwyllgorau

629. DATGANIADAU O FUDDIANT

Dim

630. CADARNHAU COFNODION

PENDERFYNWYD: Bod cofnodion y cyfarfod a gafwyd ar 09/02/2021 yn cael eu cymeradwyo fel cofnod gwir a chywir

631. RHAGLEN EFFEITHLONRWYDD YNNI DOMESTIG, WARD CAERAU 2012 A 2013

Cyflwynwyd adroddiad gan y Prif Weithredwr a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet am yr ymgysylltu sydd wedi digwydd gyda rhanddeiliaid perthnasol sy'n ymwneud ag inswleiddio waliau allanol / gwaith inswleiddio waliau mewnol, fel rhan o raglenni effeithlonrwydd ynni domestig yng Nghaerau yn 2012 a 2013.

Esboniodd fod y Cabinet wedi derbyn adroddiad ym mis Tachwedd 2020 a oedd yn nodi manylion rhaglenni effeithlonrwydd ynni domestig hanesyddol a hyrwyddwyd yn ward Caerau yn y fwrdeistref sirol yn 2012 a 2013 a oedd yn nodi, yn dilyn arolwg annibynnol a gomisiynwyd gan y Cyngor, ac a gynhaliwyd gan NuVision Energy (Cymru) Cyf, fod pob un o'r 32 eiddo yn ward Caerau a arolygwyd gan Nuvision, rywfaint o dystiolaeth o waith diffygiol, peth ohono'n arwyddocaol. Nodwyd bod y Cyngor wedi cymryd rhan yn y gwaith o weinyddu'r cyllid ar gyfer canran gymharol fach o gyfanswm nifer y cartrefi lle'r oedd gwaith yn cael ei weithredu. Roedd dystiolaeth bod 104 eiddo wedi inswleiddio waliau allanol neu fewnol yng Nghaerau yn ystod y cyfnod hwnnw. Dim ond 25 o'r eiddo hynny y talwyd am y gwaith drwy gyllid drwy gynllun Arbed a weinyddir gan y Cyngor. Darparwyd cefndir pellach yn adran 3 o'r adroddiad.

Eglurodd y Prif Weithredwr, yn dilyn yr adroddiad hwn, fod llythyrau wedi'u hanfon at gwmnïau ynni lle'r oedd y Cyngor, yn seiliedig ar dystiolaeth o'i ymchwiliadau, yn ymwybodol eu bod wedi bod yn ymwneud â gwaith a ariannwyd gan CERT a CESP yng Nghaerau. Dywedodd fod ymateb wedi dod i law gan bob un o'r cwmnïau, ond dywedodd yr ymatebion a gafwyd gan bob un o'r cwmnïau'n gyson nad oeddent yn

ymwneud yn uniongyrchol â hyrwyddo neu gaffael gwaith yng Nghaerau ac felly nad oeddent yn cymryd unrhyw atebolrwydd. Roedd rhagor o fanylion yn adran 4 o'r adroddiad.

Ychwanegodd y Prif Weithredwr fod cyfarfod rhwng swyddogion CBSP, OFGEM a Llywodraeth Cymru wedi'i gynnal. Y pwyntiau allweddol a ddaeth i'r amlwg oedd; caewyd a llofnodwyd cynlluniau CESP a CERT flynyddoedd lawer yn ôl ac felly byddai'n anodd mynd ar drywydd y cwmnïau ynni am unrhyw iawn, yn enwedig gan fod OFGEM wedi cadarnhau'r rôl anuniongyrchol yr oeddent wedi'i chwarae yn y gwaith. Yn dilyn hyn, cytunwyd ar nifer o gamau gweithredu, a manylwyd ar y rhain yn 4.5 o'r adroddiad.

Esboniodd y Prif Weithredwr y byddai gwaith pellach yn cael ei wneud cyn y gellir cyflwyno swydd derfynol ac opsiynau i'r Cabinet mewn perthynas â'r mater hwn.

Dywedodd yr Aelod Cabinet dros Gymunedau, er nad oedd yr ymatebion gan y cwmnïau ynni yn annisgwyl, ei fod yn siomedig gyda hwy, yn ogystal â ddim yn fodlon ag ymateb Llywodraeth Cymru, ychwanegodd ei fod yn falch bod Llywodraeth Cymru yn bwriadu cysylltu â Llywodraeth y DU ar y mater hwn gan nad mater sy'n ymwneud â Phen-y-bont ar Ogwr yn unig ydyw, ond o bosibl llawer o drefi a dinasoedd eraill ledled y DU.

Gofynnodd yr Aelod Cabinet dros Gymunedau i'r Prif Weithredwr a oedd yn cysylltu ag OFGEM, ai Llywodraeth Cymru neu CBSP ydoedd.

Eglurodd y Prif Weithredwr ein bod ni a Llywodraeth Cymru yn cysylltu ag OFGEM. Ychwanegodd fod Llywodraeth Cymru yn awyddus i ddatrys y materion, ond ni fyddai unrhyw gynlluniau ynni newydd gan y Llywodraeth yn talu am y gost o gael gwared ar waith blaenorol, dim ond ar gyfer ôl-osod mesurau arbed ynni newydd, ond dywedodd mai'r cyfle gorau i unioni'r mater ym mhob un o'r cartrefi yr effeithiwyd arnynt oedd gweithio gyda'r holl sefydliadau sy'n ymwneud â'r cynlluniau hanesyddol, gyda'r potensial i gynlluniau ynni newydd y Llywodraeth fel ECO gael eu targedu fel rhan o'r ateb.

Gofynnodd yr Arweinydd am sicrwydd mai cysylltu ag OFGEM a Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU yw'r ffordd orau ymlaen. Cadarnhaodd y Prif Weithredwr ei fod yn credu mai'r dull cydweithredol ar hyn o bryd sy'n ceisio datrys materion yr holl breswylwyr yr effeithiwyd arnynt gan hyn, ni waeth sut yr ariannwyd y gwaith ac o dan ba gynllun y gostyngodd y gwaith, oedd y dull gorau o'i ddatrys. Credai fod hynny'n rhoi'r cyfle gorau i wneud iawn i bawb sy'n dal tai, neu fel arall roedd perygl na fyddai unrhyw un yn cynrychioli sefyllfa'r deiliaid tai eraill lle'r oedd gwaith yn cael ei wneud gyda chyllid nad oedd yn cael ei weinyddu gan y Cyngor. Fodd bynnag, rhoddodd y rhybudd y gallai ddod amser pe bai'n dod yn amlwg na fyddai ateb cwbl gynhwysfawr i'r holl eiddo yr effeithiwyd arno yn cael ei gyflawni neu y byddai'n cymryd gormod o amser, byddai angen i'r Cyngor ystyried yr opsiynau sydd ar gael ar gyfer yr eiddo lle'r oedd yn gweinyddu'r cyllid yn unig.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet wedi:

nodi'r ymgysylltu a oedd wedi digwydd gyda Llywodraeth Cymru, OFGEM a'r cyflenwyr ynni ers adroddiad blaenorol y Cabinet ym mis Tachwedd 2020.

cymeradwyo cyswllt parhaus pellach â rhanddeiliaid perthnasol sy'n ymwneud â'r gwaith inswleiddio waliau allanol ehangach/inswleiddio waliau mewnol yng Nghaerau.

nodi y bydd adroddiad pellach yn cael ei gyflwyno maes o law i'r Cabinet yn amlinellu canlyniad yr ymgysylltu parhaus ac yn amlinellu unrhyw atebion y cytunwyd arnynt.

632. PROSIECT RHWYDWAITH GWRES TREF PEN-Y-BONT AR OGWR CAM 1

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau sy'n:

gofyn am gytundeb gan y Cabinet i gyflwyno adroddiad i'r Cyngor yn gofyn am gymeradwyaeth i gynnwys cyllideb gyfalaf o £3.4m yn y rhaglen gyfalaf ar gyfer Prosiect Rhwydwaith Gwres Tref Pen-y-bont ar Ogwr (Cam 1),

ceisio cymeradwyaeth i sefydlu Cerbyd Diben Arbennig (SPV) ar gyfer datblygu Prosiect Rhwydwaith Gwres Tref Pen-y-bont ar Ogwr yn seiliedig ar argymhellion yn yr adroddiad ar ffurf a strwythur y SPV a sut y caiff ei lywodraethu a'i reoli,

ceisio cymeradwyaeth y Cyngor i ddarparu benthyciad o £1.821m i'r Cerbyd Diben Arbennig i alluogi'r prosiect i symud ymlaen. Mae'r £1.821m yn rhan o'r gyllideb gyfalaf o £3.4m ar gyfer y prosiect, gyda gweddill y cyllid yn cael ei ddarparu gan grant Rhaglen Fuddsoddi Rhwydwaith Gwres (HNIP) (£1m), cyfraniad CBSP o'i Raglen Gyfalaf (£0.5m), taliadau cysylltu a rhannu cyfalaf (£0.068m).

Esboniodd mai rhai o'r Cynghorau eraill a oedd yn datblygu rhwydweithiau gwres drwy'r llwybr hwn oedd Barking a Dagenham, Bryste, Leads, Durham, Maidstone, ac, yng Nghymru, Caerdydd a Phen-y-bont ar Ogwr. Ychwanegodd fod cyflawni Prosiect Rhwydwaith Gwres Tref Pen-y-bont ar Ogwr yn seiliedig, yn y pen draw, ar y gost cyfalaf i'r prosiect fod yn fforddiadwy. Caiff hyn ei bennu gan ganlyniad yr ymarfer caffael presennol i gontractwr lunio'r cynllun.

Darparodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau gefndir yn ymwneud â phrosiect y rhwydwaith gwres ac mae'r Cynghorau'n anelu at ddatgarboneiddio erbyn 2030. Roedd cefndir pellach yn adran 3 o'r adroddiad.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau mai'r enw arfaethedig ar gyfer yr SPV yw Bridgend Heat & Power Ltd, a dywedodd fod yn rhaid ystyried pob un o'r ffactorau canlynol er mwyn sefydlu SPV:

Manteision a risgiau sefydlu SPV, er gwaethaf anghenraid yr HNIP requirement.

- Ffurf yr endid sydd i'w sefydlu.
- Cyfansoddiad yr SPV.
- Y trefniadau ymarferol ar gyfer llywodraethu, rheoli a gweinyddu'r SPV.
- Y contractau sy'n ofynnol rhwng y Cyngor a'r SPV.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau fod gan y Cyngor y pŵer i sefydlu SPV a bod manylion hyn yn adran 4.3 o'r adroddiad. Ychwanegodd fod nifer o fanteision yn gysylltiedig â sefydlu SPV, tra hefyd yn cynnal risgiau posibl. Roedd risgiau a manteision sefydlu SPV yn adran 4.4 o'r adroddiad.

Tynnodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau sylw at y pynciau canlynol yn unol â'r adroddiad:

- Gwrthrychau/nodau'r SPV
- Cyfansoddiad SPV
- Contractau gyda'r SPV
- Gwasanaethau Gweinyddol a Rheoli
- Llywodraethu a Goruchwylio SPV

Amlinellodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau y goblygiadau ariannol a chyfeiriodd at gamgymeriad bach yn y ffigur yn Nhabl 1. Benthyciad CBSP i SPV oedd

£1,821,267, fel y rhestrwyd yn Nhabl 2. Dywedodd mai cyfanswm cost y prosiect oedd £3.389m, ac roedd manylion y dadansoddiad yn Nhabl 1 a Thabl 2 yr adroddiad.

Croesawodd yr Aelod Cabinet dros Gymunedau yr adroddiad a dywedodd fod angen y SPV i roi hwb cychwynol i gam 1 y prosiect a galluogi buddsoddiad yn y dyfodol i Rwydwaith Gwres Pen-y-bont ar Ogwr i fod yn haws ac yn symlach. Ychwanegodd fod y Cyngor yn edrych i arwain drwy esiampl a deall yr ymrwymadau o dan agenda datgarboneiddio 2030.

Adleisiodd yr Arweinydd sylwadau'r Aelod Cabinet a dywedodd fod y prosiect hwn yn amser hir yn y broses o'i wneud gan ei fod yn brosiect cymhleth ac arloesol a'i fod yn falch o fod yr Awdurdod Lleol cyntaf yng Nghymru i ymgymryd â'r math hwn o fenter. Gofynnodd yr Arweinydd am gadarnhad bod y cyllid a sicrhawyd gan Lywodraeth y DU yn seiliedig arnom yn creu SPV, ac os na fyddai'r prosiect yn mynd yn ei flaen, byddai'n effeithio ar gynnydd y Cyngor o ran lleihau'r ôl troed carbon.

Cadarnhaodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau fod Rhaglen Fuddsoddi'r Rhwydwaith Gwres (HNIP) yn seiliedig arnom i sefydlu SPV i ddarparu'r rhwydwaith hwn. Roedd y cyllid yn un o nifer o amodau ar gyfer y grant ac roedd pob Awdurdod Lleol, fel y soniwyd eisoes, wedi gwneud yr un peth. Pwysleisiodd fod yn rhaid defnyddio'r cyllid a gynigir at y diben hwn, a phe nad ydym yn manteisio arno, byddai'r cyllid yn mynd at sefydliad arall a wnaeth gais amdano.

Croesawodd yr Aelod Cabinet dros Les a Chenedlaethau'r Dyfodol yr adroddiad gan ddweud ei fod yn adroddiad diddorol gyda lefel uchel o fanylder, gan gynnwys y risgiau a sut y bydd y Cyngor yn lliniaru'r risgiau hyn. Roedd hi'n falch o weld bod adolygiad blynyddol o'r costau ar waith gan nad oedd yn anghyffredin i gostau gronni neu gynyddu dros amser. Ychwanegodd ei bod yn braf gweld telerau'r benthyciad yn gadarnhaol, a bod benthyciadau yn y gorffennol yn aml wedi creu baich ar genedlaethau'r dyfodol gyda llog pen trwm yn cael ei roi arnynt.

PENDERFYNWYD:Bod y Cabinet wedi:

1. Cymeradwyo adroddiad sy'n cael ei gyflwyno i'r Cyngor ar 10 Mawrth 2021 i ddiwygio Rhaglen Gyfalaf 2021-2022 ar gyfer cynnwys y cynllun hwn yn y Rhaglen Gyfalaf, gan nodi bod £500,000 eisoes wedi'i gynnwys yn y Rhaglen Gyfalaf tuag at y cynllun;
2. Yn amodol ar gymeradwyaeth y Cyngor i gynnwys y cynllun hwn yn y Rhaglen Gyfalaf a benthycia ar gyfer Prosiect DHN Tref Pen-y-bont ar Ogwr, argymhellodd y Cabinet:
 - i. Fod y Cyngor yn darparu benthyciad i'r SPV ar y telerau a nodir yn yr adroddiad hwn at ddibenion Prosiect DHN Tref Pen-y-bont ar Ogwr ac yn dirprwyo awdurdod i'r Prif Weithredwr gytuno ar delerau terfynol y Cytundeb Benthycia a'u cymeradwyo a threfnu i'r Cytundeb Benthycia gael ei weithredu ar ran y Cyngor ar yr amod bod pwerau o'r fath yn cael eu harfer mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddiol a'r Prif Swyddog Dros Dro Cyllid, Perfformiad a Newid.
 - ii. Cymeradwyo ffurfio Cerbyd Diben Arbennig fel Cwmni Cyfyngedig drwy gyfranddaliadau fel y nodir yn yr adroddiad hwn ("y Cwmni");

- iii. Cymeradwyo'r defnydd o 'Bridgend Heat & Power Ltd' fel enw'r Cwmni;
- iv. Cymeradwyo penodiad y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau, Pennaeth Gweithrediadau Gwasanaethau Cymunedol a Phennaeth Gwasanaethau Partneriaeth fel Cyfarwyddwyr y Cwmni er mwyn cynrychioli buddiannau'r Cyngor;
- v. Awdurdod dirprwyedig i'r Prif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddiol i ymrwmo i'r canlynol ac unrhyw gytundebau cysylltiedig eraill i alluogi'r Cwmni i gael ei sefydlu:
 - Erthyglau Cymdeithasu
 - Cytundeb Cyfranddalwyr
 - Cytundeb Gwasanaethau Rheoli
- vi. Cymeradwyo gweithredu'r mesurau llywodraethu a goruchwylio a nodir yn yr adroddiad;

Cymeradwywyd ymrwmo i Gytundeb Gwasanaethau Rheoli gyda'r Cwmni am ffi flynyddol / fisol benodedig, a ariennir gan y Cwmni a'r awdurdod dirprwyedig i'r Prif Weithredwr a'r Prif Swyddog Dros Dro – Cyllid, Perfformiad a Newid, i gwblhau'r ffi reoli a chytuno ar delerau'r Cytundeb Gwasanaethau Rheoli mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddiol.

633. CYLLID CYRCHFAN DENU TWRISTIAETH COSY CORNER

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet am hynt sicrhau cyllid drwy'r Rhaglen Cyrchfannau Denu Twristiaeth i ddatblygu prosiect ar Cosy Corner, Porthcawl a cheisiodd awdurdod i ddechrau'r broses o benodi penseiri i ddatblygu manylion y prosiect ymhellach.

Esboniodd fod CBSP, ym mis Hydref 2020, wedi cael gwybod bod Credu Charity Ltd wedi cyflwyno hysbysiad o friad i benodi gweinyddwyr a'i fod wedi cael gwybod gan Lywodraeth Cymru am dynnu cyllid yn ôl ar gyfer yr hyn a elwid yn brosiect y Ganolfan Forol, a ariannwyd drwy Raglen Cyrchfan Denu Twristiaeth Croeso Cymru (TAD). O ganlyniad i hyn, terfynodd CBSP y cytundeb ar gyfer y brydles sy'n ymwneud â'r Ganolfan Forol ar safle Cosy Corner. Roedd cefndir pellach yn adran 3 o'r adroddiad.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau fod y Cabinet ym mis Rhagfyr 2020 wedi awdurdodi'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau i ddatblygu a chyflwyno cynnig i gael gafael ar adnoddau posibl ar gyfer gwelliannau i Cosy Corner drwy'r rhaglen TAD. Cytunodd y Cabinet hefyd i dderbyn adroddiad pellach yn ymwneud â manylion unrhyw gynnyg am gyllid os yw'n llwyddiannus ac, os bydd angen, argymhell rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cyngor am y rhaglen Gyfalaf. Cyflwynwyd cynnig y cytunwyd arno i Croeso Cymru a Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru (WEFO) ym mis Ionawr 2021 yn seiliedig ar yr egwyddorion a amlinellir yn adran 3.3 a'r canlyniadau posibl a amlinellir yn adran 3.4.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau fod CBSP wedi cael cadarnhad gan Lywodraeth Cymru ym mis Chwefror 2021 bod WEFO wedi cwblhau'r asesiad o chwech o'r naw maen prawf ar gyfer asesu gweithrediadau/prosiectau a gofynnodd am ddarparu rhagor o wybodaeth er mwyn cwblhau'r camau asesu sy'n weddill, sef themâu trawsbynciol, darpariaeth ac ariannol a chydymffurfiaeth. Ychwanegodd fod WEFO a Llywodraeth Cymru wedi gofyn am gadarnhad o arian cyfatebol a chadarnhad o yswiriant Cymorth Gwladwriaethol.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau, er mwyn darparu'r wybodaeth derfynol sy'n ofynnol, y cynigiwyd cynnal ymarfer caffael i benodi penseiri a'i bod yn ofynnol i gymorth ymgynghori ddatblygu'r cynllun o'r arfarniad opsiynau amlinellol i gam 3 RIBA. Byddai adroddiad pellach yn cael ei ddarparu i'r Cabinet pe bai'n cael ei gytuno.

Croesawodd yr Aelod Cabinet dros Addysg ac Adfywio'r adroddiad a dywedodd fod y cynlluniau'n rhesymegol a braf oedd gweld ar safle eiconig ym Mhorthcawl lle'r oedd yn gwahodd pob grŵp oedran i fwynhau.

Adleisiodd yr Aelod Cabinet dros Gymunedau y sylwadau hyn ac roedd yn gyffrous am yr adroddiad gan ei fod yn golygu y gallai'r cyngor symud ymlaen gyda'r datblygiad ar y safle hwnnw a bod o fudd i drigolion ac ymwelwyr Porthcawl.

Croesawodd y Dirprwy Arweinydd yr adroddiad a dywedodd fod Cosy Corner yn safle pwysig iawn ym Mhorthcawl. Gofynnodd a oedd cyfle i'r cyhoedd gymryd rhan mewn unrhyw waith dylunio ar gyfer y safle.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau ei fod yn rhywbeth a ragwelwyd. Esboniodd mai sicrhau'r arian gan WEFO a Llywodraeth Cymru oedd y cam nesaf a ddylai fod yn ystod y misoedd nesaf. Yn dilyn hyn, gobeithiai ddarparu'r dyluniadau cynnar ar gyfer y datblygiad tua'r haf. Ychwanegodd mai un o amodau'r grant oedd cynnwys y canlynol:

- Adeilad gyda defnydd cyflogaeth
- Lle i gadgetiaid y môr
- Cyfleusterau toiled hygyrch a lleoedd newid

Eglurodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau, unwaith y byddai'r rhain wedi'u rhoi ar waith, y byddai croeso mawr i fewnbwn gan y cyhoedd gan fod y safle hwn ar gyfer y gymuned, yng nghanol Porthcawl, felly roedd mewnbwn gan y cyhoedd yn bwysig.

PENDERFYNWYD:Bod y Cabinet wedi: -

1. Awdurdodi'r Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau i fynd rhagddo gyda risg o ran datblygu'r wybodaeth sy'n weddill sy'n ofynnol gan WEFO a Llywodraeth Cymru a gyflwynir yn adran 4.4 o'r adroddiad ac i ddefnyddio'r arian cyfatebol uniongyrchol y cytunwyd arno ar hyn o bryd o £384,615 i wneud hynny er mwyn sicrhau grant posibl o £1m; a

2. Cytunwyd i dderbyn adroddiad pellach unwaith y bydd WEFO a Llywodraeth Cymru wedi cwblhau asesiad o bob un o'r naw cam maen prawf ar gyfer cael gafael ar gyllid posibl cyn symud ymlaen ymhellach.

634. PENODI LLYWODRAETHWYR AWDURDOD LLEOL

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd a oedd yn gofyn am gymeradwyaeth gan y Cabinet ar gyfer penodi llywodraethwyr awdurdodau lleol i gyrff llywodraethu'r ysgol a restrir ym mharagraffau 4.1 a 4.2.

Rhoddodd fanylion wyth ysgol lle'r oedd ymgeiswyr wedi ymgeisio am swyddi llywodraethwyr awdurdod lleol a dywedodd nad oedd yr un o'r wyth ymgeisydd yn wynebu her am y swyddi. Dangoswyd y rhain yn Nhabl 1 yr adroddiad.

CABINET - DYDD MAWRTH, 9 MAWRTH 2021

Dyweddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd fod cystadleuaeth am 1 swydd wag, sef Ysgol Gyfun Bryntirion, ac argymhellwyd y dylid penodi MR Graham Clifford am y rhesymau yn 4.2 o'r adroddiad.

Cyfeiriodd hefyd at y swyddi gwag ychwanegol, yr oedd 25 ohonynt i'w llenwi o hyd mewn 18 ysgol. Roedd manylion y rhain yn Atodiad A i'r adroddiad.

Diolchodd yr Aelod Cabinet dros Addysg ac Adfywio i'r holl ymgeiswyr am ddod ymlaen a braf oedd gweld cynifer o lywodraethwyr sy'n dychwelyd. Ychwanegodd fod Mr Stephen Sloan, a wnaeth gais yn flaenorol fel llywodraethwr Ysgol Gyfun Bryntirion fel y crybwyllwyd uchod, bellach wedi'i benodi i Ysgol Iau Llangewydd. Gofynnodd i'r rhestr o swyddi gwag gael ei dosbarthu mor eang â phosibl er mwyn denu cynifer o geisiadau â phosibl.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet wedi cymeradwyo penodi'r Llywodraethwyr Awdurdod Lleol fel y rhestrir ym mharagraffau 4.1 a 4.2 yr adroddiad.

635. POLISI DERBYN I YSGOLION 2022-2023

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd a oedd yn gofyn am gymeradwyaeth y Cabinet i Bolisi Derbyn i Ysgolion 2022-2023.

Esboniodd fod Fforwm Derbyn Pen-y-bont ar Ogwr wedi cytuno ar Bolisi Derbyn i Ysgolion drafft ar gyfer 2022-2023, yn unol â'r gofynion o dan y Cod; cynhaliwyd y cyfnod ymgynghori ar gyfer hyn rhwng 19 Ionawr 2021 a 19 Chwefror 2021.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd fod 4.3 o'r adroddiad yn manylu ar y cynrychiolaethau a dderbyniwyd fel rhan o'r ymgynghoriad a'r camau a gymerwyd mewn ymateb.

Croesawodd yr Aelod Cabinet dros Addysg ac Adfywio yr adroddiad a gofynnodd a oedd unrhyw newidiadau mawr wedi'u rhoi ar waith yn y Polisi Derbyn i Ysgolion eleni o gymharu â blynyddoedd blaenorol. Cadarnhaodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd nad oedd unrhyw newidiadau mawr.

Gofynnodd yr Arweinydd a oedd unrhyw Aelodau wedi bod mewn cysylltiad o ran y Polisi Derbyn i Ysgolion. Nid oedd gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd y wybodaeth wrth law ond gallai ddarparu'r wybodaeth honno i'r Cabinet yn ddiweddarach pe dymument.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet wedi cymeradwyo Polisi Derbyn i Ysgolion 2022-2023.

636. GWASANAETHAU CARTREFI GOFAL - TREFNIADAU ARIANNU A CHONTRACTIOL

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles a oedd yn rhoi adborth a gafwyd gan ddarparwyr cartrefi gofal mewn perthynas â hyfywedd sefydlu fframwaith hyblyg a gafaelwyd yn agored o ddarparwyr cartrefi gofal, fel y'i cymeradwywyd gan y Cabinet ym mis Mawrth 2020. Gofynnodd hefyd am gymeradwyaeth i barhau â'r hepgoriad o dan Reol Gweithdrefn Contract 3.2.3, o'r gofyniad i dendro'n gystadleuol y ddarpariaeth o wasanaethau cartrefi gofal preswyl a nyrsio, yn seiliedig ar yr adborth hwn a dderbyniwyd a'r risgiau a nodir yn yr adroddiad. Gofynnodd hefyd am gymeradwyaeth i ymrwymo i gontractau newydd gyda darparwyr gofal preswyl a nyrsio presennol, a llunio contractau gydag unrhyw ddarparwyr newydd a nodwyd gan yr Awdurdod Lleol, am gyfnod contract o hyd at chwe blynedd.

Tynnodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles sylw at bwysigrwydd y trefniadau ariannu a chontractio wrth i gartrefi gofal ddarparu llety, gofal a chymorth i bobl fwyaf agored i niwed Pen-y-bont ar Ogwr.

Dyweddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles fod 19 o gartrefi gofal yn ardal Pen-y-bont ar Ogwr a oedd yn darparu 780 o welyau i'w trigolion ac roedd tua 50% ohonynt yn cael eu hariannu gan CBSP. Ychwanegodd fod y flwyddyn ddiwethaf wedi bod yn heriol dros ben i'r sector cartrefi gofal.

Amlinellodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles y risgiau/materion sy'n gysylltiedig â cheisio sefydlu fframwaith hyblyg a gaffaelwyd yn agored, yr oedd angen ei ystyried yn erbyn y risgiau o beidio â chynnal ymarfer caffael; manylwyd ar y rhain yn y tabl am 4.10.

Amlinellodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles amserlen prisiau cartrefi gofal ar gyfer 2021/2022 a chymharu costau awdurdodau lleol eraill yng Nghymru. Roedd manylion y cymariaethau hyn yn 4.19 o'r adroddiad. Dywedodd fod dadansoddiad pwysau cost wedi'i gynnal ym mis Ionawr 2021 er mwyn pennu swm cynyddol y byddai'r cyfraddau presennol yn cynyddu, a oedd yn ystyried pwysau ariannol ar gartrefi gofal sy'n gysylltiedig â newidiadau deddfwriaethol (fel cynyddu'r Cyflog Byw Cenedlaethol) a ffactorau chwyddiant eraill. Roedd y cyfrifiadau hyn wedi pennu cynnydd o 1.62% yn gysylltiedig â'r dadansoddiad hwn o bwysau cost. Yn ogystal â hyn, ychwanegodd, fel rhan o'r MTFs, y byddai £250,000 pellach o gyllid grant ar gael ar gyfer pwysau cost staff/gweithlu. Roedd manylion pellach yn 4.2 o'r adroddiad.

Croesawodd yr Aelod Cabinet dros Wasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar yr adroddiad ac adleisiodd y pwynt a wnaed am y pwysau eithafol a oedd wedi bod ar gartrefi gofal. Eglurodd bwysigrwydd sicrhau bod y cartrefi gofal yn cael cefnogaeth dda a bod y staff yno wedi cael y cymorth yr oedd ei angen arnynt a chyda'r newidiadau a oedd i ddod ar ôl Covid-19, roedd yn bwysig denu darparwyr newydd i'r farchnad. Roedd yr Aelod Cabinet yn falch o weld y £250,000 o arian grant ar gael i ddarparu cymorth ychwanegol.

PENDERFYNWYD:Bod y Cabinet wedi:

- Nodi'r adborth a gafwyd gan ddarparwyr cartrefi gofal mewn perthynas â hyfywedd sefydlu fframwaith hyblyg, a gaffaelwyd yn agored, o ddarparwyr cartrefi gofal.
 - Rhoi cymeradwyaeth i barhau â'r hepgoriad o dan Reol Gweithdrefn Contract 3.2.3, o'r gofyniad i dendro'n gystadleuol y ddarpariaeth o wasanaethau cartrefi gofal preswyl a nyrsio;
 - Rhoi cymeradwyaeth i ymrwymo i gontractau newydd gyda darparwyr gofal preswyl a nyrsio presennol, a llunio contractau gydag unrhyw ddarparwyr newydd a nodwyd gan yr Awdurdod Lleol, am gyfnod contract o hyd at chwe blynedd gyda thymor cychwynnol o 3 blynedd ac opsiwn i'w ymestyn am 3 blynedd arall;
 - Nodi'r dull o bennu ffioedd a gynhaliwyd ar gyfer y sector cartrefi gofal yn 2021/22.
637. **CYTUNDEB PARTNERIAETH Y GWASANAETH MABWYSIADU CENEDLAETHOL**

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles a oedd yn ceisio cymeradwyaeth i lofnodi cytundeb partneriaeth diwygiedig y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yng Nghymru.

Amlinellodd gefndir Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol Cymru (NAS) a sefydlwyd yn 2014 mewn ymateb i argymhellion defnyddwyr gwasanaethau a'r Llywodraeth ar gyfer gwella gwasanaethau. Esboniodd fod y Bwrdd Llywodraethu a'r Grŵp Cyngori ar gyfer NAS yn 2018 wedi penderfynu bod angen cryfhau cydlynad a gallu i wella er mwyn gwella'r broses o gyflawni amcanion a blaenoriaethau strategol ar gyfer gwasanaethau mabwysiadu ledled Cymru. Comisiynodd CLILC ac ADSS-C y Sefydliad Gofal Cyhoeddus ym Mhrifysgol Oxford Brookes (IPC) i gynnal adolygiad o'r trefniadau presennol. Ymgysylltodd y Comisiwn Cynllunio Seilwaith mewn gwahanol ffyrdd ag ystod eang o sefydliadau a rhanddeiliaid NAS gan gynnwys gweithdai'r Grŵp Cyngori a'r Bwrdd Llywodraethu, Llywodraeth Cymru a Phwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg Cynulliad Cenedlaethol Cymru a ddaeth i ben gyda thair ffordd bosibl ymlaen, gan gynnwys cytundeb partneriaeth newydd. Rhestrwyd y rhain yn 3.2 o'r adroddiad.

Amlinellodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles y sefyllfa bresennol a chrynhai elfennau'r cytundeb diwygiedig fel y nodir yn 4.1 o'r adroddiad. Ychwanegodd mai un newid allweddol y cyfeiriwyd ato gan Wasanaeth Mabwysiadu Bae'r Gorllewin o fewn y Cytundeb Partneriaeth newydd oedd datblygu Cydbwyllgorau Rhanbarthol. Roedd y rhain yn cynnwys Aelodau Cabinet arweiniol ar draws rhanbarth a gyfarfu ddwywaith y flwyddyn i gytuno ar gynlluniau ac argymhellion adnoddau drwy'r Bwrdd Rheoli Rhanbarthol (RMB). Roedd papur briffio i'w gyflwyno i'r Bwrdd Rheoli nesaf ym mis Ebrill 2021 i ystyried sut y byddai'r rhanbarth yn mynd i'r afael â'r elfen benodol hon o'r cytundeb. Roedd rhagor o fanylion am y newid yn 4.2.

Mae'r Aelod Cabinet dros Wasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar yn croesawu'r adroddiad a'r gwaith a oedd wedi'i wneud i wella rhagolygon ein plant sy'n derbyn gofal. Ychwanegodd ei bod yn edrych ymlaen at eistedd ar y cydbwyllgor rhanbarthol newydd gan ei bod yn bwysig cael golwg gyffredinol ar yr hyn a oedd yn digwydd o ran plant sy'n derbyn gofal a'r nod o leihau nifer y plant sy'n derbyn gofal a phlant sy'n dod i mewn i'r system yn y lle cyntaf.

Adleisiodd yr Arweinydd y pwyntiau a wnaed gan yr Aelod Cabinet a dywedodd fod cymorth mabwysiadu yn bwysig iawn a'i fod yn un o'r rhesymau pam y datblygwyd gwasanaethau mabwysiadu rhanbarthol a chenedlaethol oedd i wella lefel y cymorth ar ôl mabwysiadu i rieni yn ogystal â phlant. Ychwanegodd HE fod llawer o'r plant a oedd wedi'u mabwysiadu wedi cael rhai profiadau niweidiol yn ystod plentyndod felly roedd yn bwysig rhoi cymaint o gymorth iddynt â'r rhieni mabwysiadol.

Gofynnodd yr Arweinydd am gadarnhad bod cymorth wedi parhau i gael ei gynnig yn enwedig yn ystod y pandemig a sut roedd y gwasanaethau rhanbarthol a chenedlaethol wedi ymateb i'r heriau a wynebir.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles, er gwaethaf y pandemig a'r pwysau a ddaeth yn ei sgil, fod y perfformiad a'r canlyniadau i blant a gefnogwyd drwy wasanaethau cenedlaethol a rhanbarthol wedi bod yn gadarnhaol iawn. Roedd nifer y gorchmynion lleoli a roddwyd eleni wedi cynyddu ychydig. Ychwanegodd, er gwaethaf y cyfyngiadau symud, fod y gwasanaeth yn gallu sicrhau cyfatebiaeth o blant â darpar deuluoedd mabwysiadol tebyg i flynyddoedd blaenorol a oedd yn gadarnhaol o ystyried heriau gweithio wyneb yn wyneb. Ychwanegodd ein bod wedi gweld mwy o blant drwy'r gwasanaeth mabwysiadu rhanbarthol yn aros ac yn aros o fewn rhanbarth Pen-y-bont ar Ogwr a oedd yn bwysig ar gyfer cymorth. Ychwanegodd fod grwpiau cymorth mabwysiadu rheolaidd wedi'u datblygu eleni a bod grŵp rhianta therapiwtig hefyd wedi'i sefydlu.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet wedi:

- Nodi cynnwys yr adroddiad;
- Dirprwyo awdurdod i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol – Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles i gytuno ar y pum amod a gweithredu'r Cytundeb Partneriaeth mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddiol.

638. TREFNIANT PARTNERIAETH AR GYFER HYFFORDDIANT DEMENTIA

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles a oedd yn ceisio cymeradwyaeth i ymrwmo i gytundeb partneriaeth gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg (CTMUHB) gyda'r nod o gydweithio i gefnogi'r gweithlu iechyd a gofal cymdeithasol drwy weithgarwch dysgu a datblygu ar y cyd er mwyn gwella bywydau pobl y mae dementia yn effeithio arnynt, a fydd yn gofyn am atal Rheolau Gweithdrefn Contract (CPRs) y Cyngor.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles fod CBSP wedi ymrwmo i bartneriaeth â Rhanbarth Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg dros 10 mlynedd yn ôl i gefnogi'r gwaith o ddatblygu a darparu hyfforddiant a chymorth gofal dementia i'r sector gofal cymdeithasol. Yn ystod y cyfnod pontio o adlinio o ABMUHB i CTMUHB yn 2019-20, ymrwymodd CBSP i gytundeb contractiol dros dro gyda CTMUHB y cytunwyd arno drwy'r Cynllun Dirprwyo. Ychwanegodd fod trosi'r trefniant dros dro yn drefniant ffurfiol yn rhoi sicrwydd o ran cost ac ansawdd ac yn cynnal cysondeb wrth ddarparu hyfforddiant sy'n seiliedig ar sgiliau i staff iechyd a gofal cymdeithasol.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles fod y trefniant arfaethedig yn sicrhau bod trefniadau cydweithio yn effeithiol, yn gydgyssylltiedig ac yn gynhwysfawr i annog cydweithredu agosach, cyswllt a chyfnewid gwybodaeth rhwng y partïon. Byddai'r trefniant yn cael ei gyflwyno ar sail nid er elw. Roedd rhagor o wybodaeth yn adran 4 o'r adroddiad.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles, ar ôl cymeradwyaeth y Cabinet, mai'r bwriad oedd i'r Cyngor ymrwmo i gytundeb partneriaeth gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg ar gyfer darparu hyfforddiant dementia o 1 Ebrill 2021 am gyfnod o 3 blynedd gyda'r opsiwn o ymestyn hyd at 6 mis arall.

Mae'r Aelod Cabinet dros Wasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar yn croesawu'r adroddiad a dywedodd ei fod yn wasanaeth da a ddylai barhau ac roedd y sicrwydd gan swyddogion ei fod yn gweithio'n dda yn gadarnhaol i'w glywed.

Ychwanegodd yr Arweinydd fod y gwasanaeth wedi esblygu llawer ers dechrau'r pandemig a'i fod bellach yn darparu'r hyfforddiant bron lle bo hynny'n bosibl. Er ein bod am weld dysgu wyneb yn wyneb yn dychwelyd pan oedd yn ddiogel gwneud hynny, roedd yn bwysig cadw rhywfaint o'r agwedd rithwir arno gan ei fod yn ffordd fwy cyfleus ac effeithiol o ymgysylltu â llawer o bobl.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet wedi:

- Cymeradwyo ymrwmo i'r cytundeb partneriaeth gyda CTMUHB er mwyn sicrhau'r manteision cadarnhaol i'r rhai sy'n byw gyda dementia fel y nodir yn yr adroddiad, ac yn atal y rhannau perthnasol o Reolau Gweithdrefn Contract y Cyngor mewn perthynas â'r gofynion sy'n ymwneud â chaffael y ddarpariaeth hyfforddi a datblygu dementia y bydd CTMUHB yn ei chyflawni;

- Dirprwyo awdurdod i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol – Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles, i gymeradwyo telerau terfynol y cytundeb partneriaeth gyda CTMUHB ar ran y Cyngor ac i drefnu i'r cytundeb gael ei weithredu ar ran y Cyngor, ar yr amod bod awdurdod dirprwyedig o'r fath yn cael ei arfer mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddiol a Phrif Swyddog Dros Dro – Cyllid, Perfformiad a Newid.

639. DRWS FFRYNT RHANBARTHOL AR GYFER RECRIWTIO MAETHU - GOFAL CYMDEITHASOL PLANT

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles sy'n:

- Gwneud cais am gymeradwyaeth i gysoni recriwtio maethu ar draws Pen-y-bont ar Ogwr, Rhondda Cynon Taf a Merthyr Tydfil drwy greu 'drws ffrynt' rhanbarthol Cwm Taf Morgannwg i ddarparu ofalwyr maeth
- Ceisio caniatâd i ddirprwyo awdurdod i Bennaeth Gofal Cymdeithasol Plant i gynrychioli Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ar y Grŵp Strategol Rhanbarthol, a fydd yn darparu llywodraethu ar gyfer gweithredu swyddogaethau'r gwasanaeth maethu rhanbarthol a nodir yn yr adroddiad ac yn gwneud penderfyniadau mewn perthynas â'r gwaith hwnnw.

Rhoddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles gefndir ar y pwysau yr oedd awdurdodau lleol o dan Fwrdd Iechyd Cwm Taf Morgannwg yn eu hwynebu ac yn parhau i'w hwynebu bob blwyddyn o ran recriwtio a chynnal gofalwyr maeth. Eglurodd fod llawer o ofalwyr bob blwyddyn yn gadael am amrywiaeth o resymau. Roedd nifer annigonol o ofalwyr maeth Awdurdodau Lleol yn golygu cynnydd yn y defnydd o ofalwyr Asiantaeth Faethu Annibynnol (IFA) a oedd yn aml yn golygu costau ychwanegol i CBSP. Ychwanegodd fod 127 o ofalwyr maeth ym Mhen-y-bont ar Ogwr ar hyn o bryd.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles fod swydd wag ar gael ar hyn o bryd o fewn CBSP ar gyfer swyddog datblygu llawn amser sy'n gyfrifol am rywfaint o weithgarwch recriwtio a marchnata, gan gynnwys datblygu strategaeth recriwtio.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles fod partneriaeth rhwng Rhondda Cynon Taf (CBSRCT) a Merthyr Tydfil (CBSMT) wedi'i sefydlu yn gynnar yn 2019, lle sefydlwyd gweithrediad ar gyfer system Drws Ffrynt Rhanbarthol ar gyfer recriwtio gofalwyr maeth. Nodwyd y perfformiad yn adran 3 o'r adroddiad a gwelwyd cynnydd llwyddiannus mewn recriwtio gofalwyr maeth ers 2019. Ychwanegodd, drwy fuddsoddi ymhellach ym maes marchnata a recriwtio a dod â'r swyddogaethau drws ffrynt hyn at ei gilydd, ar sail gydweithredol (a darparu staff ymroddedig i rôl recriwtio a marchnata), y byddai hyn yn dyblygu arfer da mewn asiantaethau annibynnol, yn gwella'r ymatebolrwydd tuag at ymholiadau, gan gwblhau sgrinio cyn-asesu ymweliad cychwynnol o fewn amser priodol a nifer yr ymgeiswyr sy'n cyrraedd asesiad. Rhagwelwyd y byddai hyn yn arwain at gynnydd yn nifer y gofalwyr maeth cymeradwy.

Amlinellodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles amrywiaeth o opsiynau a ystyriwyd gan y grŵp strategol rhanbarthol a nodwyd yn adran 4 o'r adroddiad. Roedd yr union drefniadau i'w nodi yn y cytundeb cydweithredol ac amlinellu'r goblygiadau ariannol fel y nodir yn adran 8 o'r adroddiad.

Croesawodd yr Arweinydd yr adroddiad a dywedodd ei bod yn braf gweld lefel y cydweithio rhwng CBSP a'n partneriaid. Roedd pwysigrwydd derbyn ymholiadau a chael

y gallu i ddarparu ymatebion yn gyflym yn hollbwysig. Esboniodd fod darparwyr eraill ar gael ond roeddem am hyrwyddo ein darpariaeth fewnol ar gyfer maethu a byddai'r system hon yn ein galluogi i ddarparu gwasanaeth mwy effeithiol ymhellach.

Ychwanegodd ein bod wedi cynnal digwyddiadau rhithwir yn ddiweddar i hyrwyddo'r maethu, yn enwedig ymhlith y gymuned LGBTQ+, a'n bod wedi gweld llwyddiant sylweddol ar hyn. Ychwanegodd, pwy bynnag oedd am faethu, pe gallen nhw ddarparu cartref cariadus i blant yna roedden ni eisiau clywed gennych chi, waeth beth fo'ch rhywioldeb, y berthynas, yr amgylchiadau personol ac ati.

PENDERFYNIADAU: Bod y Cabinet wedi:

- Cymeradwyo'r gwaith o gydweithio'n rhanbarthol â Chyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf a CBSMT ar gyfer creu Drws Ffrynt Rhanbarthol Cwm Taf Morgannwg ar gyfer Recriwtio Maethu a fydd yn alinio recriwtio maethu ar draws Pen-y-bont ar Ogwr, Rhondda Cynon Taf a Merthyr Tydfil.
- Rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol - Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog Dros Dro – Cyllid, Perfformiad a Newid, a'r Prif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddiol, cytuno a chymeradwyo telerau'r cytundeb cydweithredu rhanbarthol a chytundeb y gronfa gyfun a threfnu i'r cytundeb cydweithredu rhanbarthol a chytundeb y gronfa gyfun gael ei weithredu ar ran y Cyngor.
- Rhoi awdurdod dirprwyedig i Bennaeth Gofal Cymdeithasol Plant i gynrychioli a gwneud penderfyniadau ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ar y Bwrdd Strategol.
- Rhoi awdurdod dirprwyedig i Reolwr y Grŵp, Lleoliadau a Gwasanaethau Darparwyr a Rheolwr y Tîm, Maethu Pen-y-bont ar Ogwr i gynrychioli a gwneud penderfyniadau ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ar y Bwrdd Gweithredol

640. **GOFAL A CHYMORTH YNG NGHARCHAR EM A SEFYDLIAD TROSEDDWYR IFANC PARC**

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles a oedd yn ceisio awdurdod i hepgor Rheolau Gweithdrefn Contract (CPR) y Cyngor yn unol â CPR 3.2.3 mewn perthynas â darparu Gwasanaeth Gofal a Chymorth yng Ngharchar EM a Sefydliad Troseddwy'r Ifanc Parc (CEM a STI Parc).

Darparodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles gefndir yn ymwneud â'r set newydd o gyfrifoldebau ar gyfer Awdurdodau Lleol a gymeradwywyd gan y Cabinet ym mis Gorffennaf 2016. Esboniodd fod awdurdodau lleol, o 2016, wedi bod yn gyfrifol am fynd i'r afael ag anghenion gofal a chymorth pob oedolyn a pherson ifanc mewn sefydliadau diogel a'u diwallu nid yn unig ar ôl iddynt gael eu rhyddhau ond tra oeddent yn y ddalfa. Ychwanegodd fod adroddiad y Cabinet ym mis Gorffennaf 2016 wedi ceisio cymeradwyaeth i ymrwmo i drefniant peilot gyda G4S Health Services (UK) Limited, a gofynnodd am awdurdodiad i hepgor Rheolau Gweithdrefn Contract y Cyngor o dan 3.2.3 o'r gofyniad i geisio tendrau cystadleuol ar gyfer darparu gofal a chymorth o fewn CEM a STI Parc ar y sail mai dim ond un darpar ddarparwr posibl o'r gwasanaethau gofal a chymorth oedd, yn dechnegol, am y rhesymau a nodir yn yr adroddiad hwnnw. Cymeradwywyd hyn ac ymrwymwyd i drefniant/contract peilot gyda Gwasanaethau Iechyd G4S. Roedd cefndir pellach yn adran 3 o'r adroddiad.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles fod y trefniant peilot yn llwyddiannus, ond ei fod bellach wedi dod i ben. Gofynnwyd i'r Cabinet gymeradwyo contract newydd gyda G4S Health Services (UK) Ltd o 1 Ebrill 2021 am

gyfnod o 2 flynedd gyda'r opsiwn i ymestyn hyd at 2 flynedd. Cost fras cyfnod o 4 blynedd fyddai £420,000. Ychwanegodd nad oedd union gost wrth i oriau gofal amrywio ac roeddem yn rhagweld angen am gynnydd mewn oriau gofal wrth symud ymlaen oherwydd bod y boblogaeth yn mynd yn hŷn a'r angen i ofal fod yn fwy. Roedd rhagor o wybodaeth yn adran 4 o'r adroddiad.

Croesawodd yr Aelod Cabinet Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles yr adroddiad a dywedodd, er nad oedd gennym lawer o ddewis o ran pwy i bartneru ag ef, y sefydlwyd bod perthynas waith gref gyda G4S a Charchar y Parc. Roeddem yn monitro eu gwaith yn barhaus ac roeddent wedi bod yn cydymffurfio ag Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) ac roedd y gwasanaeth a ddarperir cystal ag y gallai fod. Ateggodd yr Arweinydd hyn a dywedodd ei fod yn wasanaeth arbenigol a oedd yn cael ei ddarparu a chafodd sicrwydd bod y gwasanaeth o ansawdd uchel. Gofynnodd yr Arweinydd beth oedd y trefniadau cost o amgylch y gwasanaeth.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles fod cost uned y gwasanaeth yn werth da am arian o ran cymharu'r hyn a dalwyd gennym ar draws y sector gofal cartref. Ychwanegodd y byddai hyn yn cael ei fonitro'n barhaus drwy gydol 2 flynedd y trefniadau.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet wedi:

- Cymeradwyo hepgor Rheolau Gweithdrefn Contract y Cyngor o dan Reol 3.2.3 o'r rhannau perthnasol o'r Rheolau Gweithdrefn Contract ar gyfer caffael y ddarpariaeth o ofal a chymorth o fewn CEM a STI Parc, ar y sail mai dim ond un sefydliad, yn dechnegol, sy'n gallu darparu'r gwasanaeth hwn.
- Rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles, i gymeradwyo telerau terfynol y contract gyda G4S Health Services (UK) Ltd ar ran y Cyngor ac i drefnu i'r contract gael ei weithredu ar ran y Cyngor, ar yr amod bod awdurdod dirprwyedig o'r fath yn cael ei arfer mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddiol a Phrif Swyddog Dros Dro – Cyllid, Perfformiad a Newid.

641. ARDRETHI ANNOMESTIG: RHYDDHAD DEWISOL: CYNLLUN RHYDDHAD ARDRETHI LLETYGARWCH A HAMDDEN UWCH 2020-21

Cyflwynwyd adroddiad gan y Prif Swyddog Dros Dro – Cyllid, Perfformiad a Newid a ofynnodd i'r Cabinet fabwysiadu Cynllun Rhyddhad Ardrethi Lletygarwch a Hamdden Uwch Llywodraeth Cymru ar gyfer 2020-21.

Esboniodd fod Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi'n ddiweddar ar 24 Chwefror 2021 fod Cynllun Rhyddhad Ardrethi Lletygarwch a Hamdden Uwch ar gael ar gyfer y flwyddyn ariannol gyfredol, 2020-21, i gefnogi busnesau cymwys o fewn y sector lletygarwch a hamdden yng Nghymru gyda gwerth ardrethol dros £500,000. Roedd y Cynllun yn nodi'r gwahanol gategorïau o adeiladau lletygarwch a hamdden a fyddai'n elwa o ryddhad. Manylwyd ar y rhain yn Atodiad A gyda chefnidir pellach yn adran 3 o'r adroddiad.

Dywedodd y Prif Swyddog Dros Dro – Cyllid, Perfformiad a Newid y gallai'r Cyngor fabwysiadu'r cynllun, ond na allai ei addasu. Ychwanegodd, pe bai'n cael ei fabwysiadu, y byddai unrhyw fusnes cymwys yn derbyn gohebiaeth ac, ar ôl derbyn y wybodaeth sy'n ofynnol, y byddai rhyddhad o 100% yn cael ei ddyfarnu.

Croesawodd y Dirprwy Arweinydd yr adroddiad ac roedd yn ddiolchgar am y gefnogaeth gan Lywodraeth Cymru i fusnesau cymwys.

Diolchodd yr Arweinydd i'r tîm cyllid a weithiodd yn galed ddydd a nos i gael y grantiau a dalwyd i fusnesau, a oedd wedi bod yn y miloedd. Roedd y tîm bach wedi mynd y tu hwnt i'r disgwyl ac wedi delio â'r pwysau a oedd wedi dod gydag ef gan gynnwys fframiau amser, gwaith ychwanegol ar ben eu gwaith craidd ac ati.

Diolchodd y Prif Swyddog Dros Dro – Cyllid, Perfformiad a Newid i'r Arweinydd am y sylwadau ac esboniodd fod telerau ac amodau gwahanol ynghlwm wrth bob grant a ddosbarthwyd, felly roedd yn sicrhau bod y weithdrefn gywir yn cael ei dilyn mor amserol â phosibl. Ychwanegodd ei fod wedi bod dros £40 miliwn i gyd, a sicrhau bod y gweithdrefnau cywir yn cael eu dilyn yn sicrhau mai dim ond busnesau cymwys a'i derbyniodd, heb fentro talu allan yn anghywir.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet yn mabwysiadu Ardrethi Annomestig - Cynllun Ychwanegol Rhyddhad Ardrethi Lletygarwch a Hamdden 2021-22 fel y nodir yn Atodiad A i'r adroddiad.

642. RHAGLEN GENEDLAETHOL TALIADAU TIR LLEOL

Cyflwynwyd adroddiad gan y Prif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio a oedd i arfarnu Cabinet y Rhaglen Genedlaethol Taliadau Tir Lleol a cheisio awdurdod i ymrwmo i Gytundeb Cydweithredol gyda Chofrestrfa Tir EM.

Esboniodd ei bod yn ofynnol i bob awdurdod lleol gadw cofrestr taliadau tir lleol a oedd yn cofnodi rhwymedigaethau sy'n effeithio ar eiddo yn eu hardal weinyddol.

Eglurodd y Prif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio fod Cofrestrfa Tir EM (HMLR) yn 2015 wedi cael yr awdurdod o dan Ddeddf Seilwaith 2015 i greu un gofrestr ddigidol, genedlaethol o Daliadau Tir Lleol (LLC) ledled Cymru a Lloegr gyda'r nod o ddod yn ffynhonnell ddibynadwy o wybodaeth LLC a fyddai o fudd i'r broses prynu cartref drwy ei gwneud yn haws cael mynediad iddi, yn gyflymach ac yn rhatach. Rhestrwyd cefndir pellach i hyn a manteision y gofrestr yn adran 3 o'r adroddiad.

Eglurodd y Prif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio fod CBSP wedi'i drefnu i fudo ei gofnodion LLC yn 2022/23 gyda chynllun cyflawni yn cael ei weithredu gan HMLR i sicrhau pontio llyfn. Drwy ymrwmo i Gytundeb Cydweithredol a ffurfioli'r cynllun cyflawni nawr, gall HMLR gwblhau gwaith paratoi a oedd yn adlewyrchu anghenion, gallu a pharodrwydd yr Awdurdod i fudo.

Dywedodd y Prif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio fod Swyddogion wedi asesu'r modelau a gynigiwyd gan HMLR a'u bod wedi dod i'r casgliad mai'r modelau mwyaf addas i ddewis ohonynt oedd Cyflenwr HMLR neu HMLR a Gyflwynwyd fel y nodir yn adran 4.3 o'r adroddiad. Dywedodd mai'r camau nesaf oedd sefydlu gweithgor o fewn yr awdurdod a oedd yn cynnwys swyddogion o Daliadau Tir, Cyfreithiol, Cyllid, TGCh a Chynllunio i arwain y mudo a sicrhau bod yr Awdurdod yn cyflawni ei gyfrifoldebau i amserlenni y cytunwyd arnynt ac yn bwydo'n ôl i'r holl randdeiliaid gan gynnwys HMLR. Ychwanegodd nad oedd unrhyw gostau i'r awdurdod ar gyfer mudo gan ei fod yn cael ei ariannu'n llawn gan HMLR.

Croesawodd yr Aelod Cabinet dros Les a Chenedlaethau'r Dyfodol yr adroddiad a diolchodd i'r Swyddogion o'r gwahanol adrannau a oedd wedi dod ymlaen i wneud y gwaith. Ychwanegodd fod y system hon yn gam cadarnhaol ymlaen i bobl sy'n dymuno prynu eiddo a'i bod yn caniatáu cysondeb rhwng y gwahanol awdurdodau lleol. Gofynnodd am ymhelaethu ar y gwasanaeth sydd ar gael i bobl sydd wedi'u hallgáu'n ddigidol.

Eglurodd y Prif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio y byddai'r gwasanaeth yn cael ei redeg yn bennaf drwy'r gwasanaeth gov.uk, yr oedd y

CABINET - DYDD MAWRTH, 9 MAWRTH 2021

rhan fwyaf o breswylwyr eisoes wedi'i sefydlu ar ei gyfer oherwydd nifer o wasanaethau a ddarperir yno. Fodd bynnag, roedd cynlluniau ar y gweill i dîm prosesu gynnal ymholiadau ar gyfer pobl a oedd wedi'u hallgáu'n ddigidol a gwneud y chwiliadau ar eu rhan. Ychwanegodd, ar ôl cwblhau'r gwasanaeth, y byddai cyfathrebu â'r cyhoedd yn sefydlu anghenion penodol pellach ac, os oes angen, yn edrych ar opsiynau a fyddai'n helpu i wneud y gwasanaeth yn fwy hygyrch iddynt.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet wedi:

1. Rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddiol i gytuno ar delerau'r Cytundeb Cydweithredol gydag HMLR ac unrhyw gytundebau ategol ac i drefnu bod cytundebau o'r fath yn cael eu gweithredu ar ran y Cyngor;
2. Nodi y bydd adroddiadau pellach yn cael eu cyflwyno i'r Cabinet ar Raglen Genedlaethol LLC.

643. EITEMAU BRYS

Dim

644. GWAHARDD Y CYHOEDD

PENDERFYNWYD: O dan adran 100A (4) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 fel y'i diwygiwyd gan Orchymyn Llywodraeth Leol (Mynediad at Wybodaeth) (Amrywio) (Cymru) 2007, bod y cyhoedd yn cael eu heithrio o'r cyfarfod yn ystod ystyriaeth o'r eitem ganlynol o fusnes gan ei fod yn cynnwys gwybodaeth wedi'i heithrio fel y'i diffinnir ym mharagraff 14 o ran 4 a/neu baragraff 21 o ran 5 o Atodlen 12A o'r Ddeddf.

Yn dilyn cymhwyso'r prawf budd y cyhoedd, penderfynwyd, yn unol â'r Ddeddf y cyfeirir ati uchod, i ystyried yr eitem ganlynol yn breifat, gyda'r cyhoedd wedi'u heithrio o'r cyfarfod, gan yr ystyriwyd, ym mhob amgylchiad sy'n ymwneud â'r eitem, fod budd y cyhoedd mewn cynnal yr esemptiad yn drech na budd y cyhoedd wrth ddatgelu'r wybodaeth, oherwydd bod y wybodaeth yn fasnachol sensitif ac mae'n ymwneud â materion busnes ac ariannol y Cyngor a'r gwerthwyr arfaethedig.

645. CADARNHAU COFNODION EITHRIEDIG

PENDERFYNWYD: Bod cofnodion eithriedig y 09/02/2021 yn cael eu cymeradwyo fel cofnod gwir a chywir

Daeth y cyfarfod i ben am Time Not Specified